

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра хореографії та мистецтвознавства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 02 Культура і мистецтво
(шифр і назва)

спеціальність: 024 Хореографія
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультет педагогічної освіти та факультет підвищення кваліфікації, перепідготовки, післядипломної та заочної освіти
(назва інституту, факультету, відділення)

рівень освіти: Бакалавр

Львів 2018

Робоча програма з дисципліни «Теорія і методика викрадання класичного танцю» для студентів спеціальності 024 Хореографія

3,4 семестр (денна форма навчання), 3-4 семестр (заочна форма навчання)

Розробник: **викладач Шевченко О.М.**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії та мистецтвознавства
Протокол від “31” серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри хореографії та мистецтвознавства

(підпис)

(Сосіна В.Ю.)
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6			
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>024 Хореографія</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		3-4-й	3-4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		4 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		66 год.	40 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
140 год.	344 год.		
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю: залік, іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» є надання студентам ґрунтовних знань із методики викладання даної дисципліни, композиційної побудови класичного танцю, формування практичних навичок та умінь виконання та викладання класичного танцю.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» є ознайомлення студентів з основними поняттями дисципліни; вивчення методики побудови уроку класичного танцю; оволодіння знаннями, уміннями та навичками, які необхідні для самостійної педагогічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

1. основи формування системи викладання класичного танцю;
2. методику побудови уроку класичного танцю, принципи його музичного оформлення;
3. методику створення комбінацій, етюдів;
4. специфіку викладання класичного танцю в навчальних закладах та хореографічних колективах різного спрямування;

вміти :

1. виконувати вправи екзерсису біля станка та на середині залу;
2. створювати навчальні комбінації біля станка та на середині залу;
3. провести частину уроку на практичних заняттях.

3. Програма навчальної дисципліни МОДУЛЬ 3

Змістовий модуль 1. Техніка виконання і методика навчання основним рухам класичного танцю.

Лекції – 2 год., практичні заняття – 28 год.

Тема 1. Методика вивчення розділу *allegro*

Стрибки як найважча частина класичного танцю. Різноманітність стрибків: стрибки класичного танцю поділяються п'ять груп: стрибки із двох ніг на дві ноги; стрибки у двох ніг на одну ногу; стрибки однієї ноги на іншу; стрибки з однієї ноги на ту саму ногу; стрибки з однієї ноги на дві ноги.

Стрибки та їх зв'язок з попередньо засвоєними елементами екзерсису і адажіо. Складання комбінацій екзерсису біля станка, на середині зали та *allegro* за віковими особливостями (відповідність підбору рухів віковим особливостям та програмі курсу, музичному супроводу, логічна побудова комбінацій, грамотне виконання рухів, виразний показ);

Елевація - можливість стрибати еластично, м'яко, високо, легко і прогнозувати належну ступінь висоти польоту і свого тіла у відповідній напрямі, темпі, ритмі. Балон.

Стрибки у I, II і V позиціях (tempsleve), changement de pieds, echappe, assemble і jete тощо. Комбінації з маленьких стрибків із двох ніг на дві, стрибки з двох на одну ногу, нескладні великі стрибки у комбінаціях із малими. Технічно важкі великі стрибки: saut de basque, cabriole тощо з заносками, подвійними поворотами Темп стрибкових вправ. Музичне оформлення.

Тема 2. Методика вивчення розділу adagio

Роль класичного екзерсису в розвитку й укріпленні м'язів, рухливості суглобно-з'єднувального апарату, відчуття танцювальної пози і координації; Роль класичного екзерсису в розвитку й укріпленні м'язів, рухливості суглобно-з'єднувального апарату, відчуття танцювальної пози і координації; виконання комбінацій екзерсису та adagio (вміння грамотно виконувати рух та пояснити правила його виконання); складання комбінацій екзерсису біля станка, на середині зали відповідно до програми курсу (тривалість комбінацій, темп, їх виконання, поєднання комбінацій з музичним супроводом, логіка побудови комбінацій та їх залежність від вікових особливостей).

Змістовий модуль 2. Техніка виконання і методика навчання основним рухам класичного танцю у розвитку.

Лекції – 2 год., практичні заняття – 38 год.

Тема 1. Методика вивчення обертань (поворотів) як засобу виразності у класичному танці.

Повороти на підлозі. Пози в поворотах. Танцювальні кроки в повороті. Піруети (les pirouettes): малі, напівпіруети, великі, великі напівпіруети. Методика складання комбінацій екзерсису, поєднання у комбінації попередньо вивчених рухів.

Тема 2. Розвиток стійкості тіла при вивченні вправ класичного танцю посеред залу та біля станку.

Послідовність вправ біля станка і на середині зали (співвідношення тривалості частин уроку, поступове змінювання їх у бік збільшення рухів на середині зали, темпоритм уроку); виконання рухів (пояснення правил виконання рухів, їх призначення, показ вправи, музичний розклад руху, аналіз поширених помилок у цій вправі, звернення уваги на правильну вимову французької термінології). Апломб його значення для правильної техніки виконання вправ класичного танцю. Значення гнучкості і сили м'язів для утримання стійкості тіла і апломбу.

Музичне оформлення уроку хореографії біля опори та посеред залу. Формування музичного репертуару

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лекції		практичн і	самостійна робота	
1	2	3	4	5
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Техніка виконання і методика навчання основним рухам класичного танцю.				
<i>Тема 1.</i> Методика вивчення розділу allegro	50	2	14	34
<i>Тема 2.</i> Методика вивчення розділу adagio	50		14	36
Разом за змістовим модулем 1	100	2	28	70
Модуль 2.				
Змістовий модуль 2. . Техніка виконання і методика навчання основним рухам класичного танцю у розвитку.				
<i>Тема1.</i> Методика вивчення обертань (поворотів) як засобу виразності у класичному танці.	56	2	20	34
<i>Тема 2.</i> Розвиток стійкості тіла при вивченні вправ класичного танцю на середині залу та біля станку.	54		18	36
Разом за змістовим модулем 2	110	2	38	70
Усього годин	210	4	66	140

1. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Форми стрибків: високі, середні, малі	8
2	Групи стрибків	8
3	Види стрибків: pas assemble, pas jete, pas de chat та їх різновиди	6
4	Техніка виконання, поняття «баллон»	8
5	Форми adagio (проста і розгорнута)	8
6	Повороти на підлозі. Пози в поворотах.	8
7	Танцювальні кроки в повороті. Піруети (les	6

	pirouettes): малі, напівпіруети, великі, великі напівпіруети.	
8	Комбінації на основі adagio і allegro	6
9	Характерні помилки та методика їх виправлення	8
10	Значення апломбу для збереження стійкості тіла	10
	Разом	66

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Скласти просту форму adagio і вивчити її з групою	10
2	Вивчити різновиди стрибків, скласти навчальну комбінацію	10
3	Вивчити навчальну літературу: Н. Базарова «Классический танец», Н. Базаров и В. Мей «Азбука классического танца»; А. Ваганова «Основы классического танца»; Н. Тарасов «Классический танец. Школа мужского исполнительства» В. Костровицкая, А. Писарев «Школа классического танца»; Е. Валукин «Мужской классический танец»; С. Головкина «Уроки классического танца в старших классах», А.П. Цветкова «Основы класичного танцю».	20
4	Розібрати основні помилки при вивченні розділу adagio і знайти шляхи їх виправлення	16
5	Розібрати основні помилки при вивченні розділу allegro і знайти шляхи їх виправлення	16
6	Скласти комбінацію на основі вивчених елементів і вивчити її з групою	20
7	Підібрати вправи для формування апломбу, записати, вивчити, вивчити з групою	14
8	Підібрати вправи для формування балону, записати, вивчити, вивчити з групою	14
9	Скласти комбінації з усіх вивчених груп вправ класичного танцю посеред залу	14
10	Підбір музичного супроводу для уроків хореографії	6
	Разом	140

8. Індивідуальні завдання

(для студентів, які навчаються за графіком сприяння)

- 1) Матеріали самопідготовки;
- 2) Самостійні роботи: Написання реферату; Вивчення учбових комбінацій класичного танцю;

- 3) Складання власних учбових комбінацій за завданням викладача.
- 4) Вивчення літератури з класичного танцю. Написання реферату.

9. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

- Опитування.
- Перевірка завдань для самостійної роботи.
- Перевірка матеріалів самопідготовки.
- Виконання завдань практичних занять.

Підсумковий контроль – іспит (8 семестр – денна форма; 10 семестр – заочна форма навчання).

10. Екзаменаційні вимоги

1. Формування провідних шкіл класичного танцю.
2. Методична спадщина класичного танцю. А.Я. Ваганова та її книга.
3. Техніка виконання і методика навчання рухів класичного танцю біля опори.
4. Техніка виконання і методика навчання рухів класичного танцю на середині.
5. Побудова уроку класичного танцю.
6. Особливості чоловічого і жіночого класу.
7. Особливості використання музики на уроках класичного танцю.
8. Характерні помилки виконання рухів класичного танцю та методика їх виправлення.
9. Правила виконання і методика навчання рухів класичного танцю в розвитку від простого до складного.
10. Систематизація танцювальних рухів і положень.
11. Становлення термінології класичного танцю.
12. Формування терміну “класичний танець”.
13. Методи, прийоми і форми педагогічного навчання в процесі засвоєння рухів класичного танцю.
14. Роль і значення постановки корпусу, рук, ніг, голови, в процесі засвоєння рухів класичного танцю.

- 15.Методика навчання рухів розділу “аллегро”.
- 16.Розвиток стійкості тіла у вправах класичного танцю на середині та біля опори.
- 17.Методика виконання “адажіо”.
- 18.Методика вивчення зв'язок; елементів, що зв'язують їх у комбінації, та допоміжних рухів класичного танцю.

7. Індивідуальні завдання

Реферати, самостійні роботи для відробок пропущених занять.

8. Методи навчання

Словесний, практичний, наочний.

9. Методи контролю

Опитування, тестування, здача практичних нормативів, залік.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2		
T1	T2	T1	T2	100
25	25	25	25	

T1, T2, T3 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для курсового (роботи), практики	для екзамену, проекту
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
61-67	E	задовільно	
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

			дисципліни
--	--	--	------------

11. Методичне забезпечення

Відеофільми.

12. Рекомендована література

Базова:

1. Альберт Г. Василий Дмитриевич Тихомиров. Опыт исследования метода преподавания классического танца, определившего стиль исполнительства московского балета XX века. // Вестник Академии Русского балета им. А. Я. Вагановой – СПб: Изд-во АРБ. – 2001. – № 9.
2. Альберт Г. Педагог мужского классического танца. Чекетти. // Вестник Академии Русского балета им. А. Я. Вагановой. – СПб.: Изд-во АРБ. – 1995. – № 4.
3. Асафьев Б. Музыкальная форма как процесс. – Л., 1971.
4. Асафьев Б. О балете. – Л., 1974.
5. Асылмуратова А. Методика Вагановой – фундамент для дома любого стиля // Вестник Академии Русского балета им. А. Я. Вагановой. – СПб: Изд-во АРБ. – 2001. – № 9.
6. Базарова Н. Классический танец. – Л., 1984.
7. Базарова Н., Мей В. Азбука классического танца. – Л., 1983.
8. Блок Л. Классический танец: история и современность. – М., 1987.
9. Богданов-Березовский В. Музыка и вопросы хореографического образования. – Л., 1968.
10. Ваганова А. Основы классического танца. – Л., 1980.
11. Валукин Е. Н. Н. Тарасов – мастер мужского танца. // Проблема наследия в хореографическом искусстве / отв. ред. В. И. Уральская. – М.: ГИТГИС, 1992.
12. Валукин Е. Система мужского классического танца. – М.: ГИТГИС, 1999.
13. Валукин Е. Мужской классический танец. – М.: ГИТГИС, 1987.
14. Ванслов В. Статьи о балете. – Л., 1980.
15. Ванслов В. Балеты Григоровича и проблемы хореографии. – М., 1971.
16. Васильева Т. Тем, кто хочет учиться балету: учебно-метод. пособие. – М., 1994.
18. Гаевский В. Дивертисмент. – М., 1981.
19. Головкина С. Уроки классического танца в старших классах. – М., 1989.
20. Звездочкин В. А. Классический танец: учебное пособие. – Ростов-на-Дону, 2003.
21. Каплан С. С. Методика классического танца В. И. Пономарева // Вестник Академии Русского балета им. А. Я. Вагановой. – СПб.: Изд-во АРБ, 2000.
22. Классический танец. Программа 1–3 класс. – СПб.: Изд-во АРБ, 1998.
23. Классический танец. Программа 4–5 класс. – СПб.: Изд-во АРБ, 2000.
24. Классический танец. Программа 6–8 класс. – СПб.: Изд-во АРБ, 2001.
25. Классическое наследие. Вариации из балетов русских хореографов: учебно-метод. пособие. – М., 1989.
26. Клименко Н., Мордовина И. Использование современной отечественной музыки на уроках классического танца: методическое пособие. – Тамбов, 1995.
27. Комбинации классического урока А. Я. Вагановой. Старшие классы. Запись Н. Н. Зазулиной // Вестник Академии Русского балета имени А. Я. Вагановой – СПб.: изд-во АРБ. – 2001. – № 9.
28. Композиция классического танца / сост. Я. Сех, ред Е. Коровина, Э. Мазнина. – М., 1987.
29. Конюс Н. Хореографический текст балета А. Адана «Жизель». – М., 1985.
30. Костровицкая В. 100 уроков классического танца. – Л., 1981.
31. Костровицкая В., Писарев А. Школа классического танца. – Л., 1986.
32. Ладыгин Л. О музыкальном содержании учебных форм танца: метод. пособие – М., 1993.
33. Мессерер А. Уроки классического танца. – М., 1967.
34. Мессерер А. Уроки классического танца. – М., 2003.
35. Методика преподавания классического танца: программа / сост. Д. М. Иванова, науч. ред. В. Нилов. – М.: МГУКИ, 2001.
36. Мингалова Т. Некоторые особенности комбинирования аллегро: учебно-метод.

пособие. – Пермь, 2000.

37. Музыка и хореография современного балета: сб. статей, в. 3. – М., 1979.

38. Музыка и хореография современного балета: сб. статей, в. 4. – М., 1982.

39. Музыкальная энциклопедия: т. 1. – М., 1973.

40. Музыкальная энциклопедия: т. 2. – М., 1974.

41. Новер Ж. Письма о танце и балетах. – Л., 1965.

42. Пестов П. Аллегро в классическом танце. Раздел заносок. – М.: МГХИ, 1994.

43. Пуртова Т., Беликова А., Кветная О. Учите детей танцевать: учебное пособие. – М.,

2003.

44. Сафронова П. Значение в уроке классического танца // Вестник Академии Русского балета имени А. Я. Вагановой – СПб.: Изд-во АРБ. – 1998. – № 6.

45. Серебrenников Н. Поддержка в дуэтом танце. – Л., 1985.

46. Сохор А. Вопросы социологии и эстетики музыки. – Л., 1981.

47. Тарасов Н. Классический танец. – М., 1981.

48. Тарасов Н. Классический танец. Школа мужского исполнительства. – М., 1971.

49. Цукерман В. Музыкальные жанры и основы музыкальных форм. – М., 1964.

50. Шатилов К. Координация и ее значение в процессе обучения классическому танцу // Вестник Академии Русского балета имени А. Я. Вагановой. – СПб.: Изд-во АРБ, – 1999. – № 3.

2. Допоміжна:

1. Армашевская К., Вайнонен Н. Балетмейстер Вайнонен. – М., 1971.

2. Балет. Энциклопедия. – М., 1981.

3. Ваганова А. Статьи. Материалы. Воспоминания. – Л., – М., 1958.

4. Ванслов В. Балеты Григоровича и проблемы хореографии. – М., 1968.

5. Голубовский Б. Пластика в искусстве актера. – М., 1986.

6. Касьян Голейзовский. Жизнь и творчество. – М., 1984.

7. Конюс Н. «Жизель»: хореографический текст балета. – М., 1975.

8. Когтев Г. Грим и сценический образ. – М., 1981.

9. Красовская В. Русский балетный театр начала XX в: в 2-х томах т. 1: Хореографы. т. 2: Танцовщики. – М., 1971.

10. Красовская В. М. Западноевропейский балетный театр. От истоков до середины XVIII века. – Л., 1979.

11. Красовская В. М. Западноевропейский балетный театр. Эпоха Новерра. – Л., 1981

12. Красовская В. М. Западноевропейский балетный театр. Романтизм. – М., 1996.

13. Лавровский Л. Документы Статьи. Воспоминания. – М., 1983.

14. Лопухов Ф. 60 лет в балете. – М., 1966.

15. Лукьянова Е. Дыхание в хореографии. – М., 1989.

16. Мариус Петипа. Материалы. Воспоминания, статьи. – Л.: Искусство, 1985.

17. Музыка и хореография современного балета: сборники статей. – Л., 1974. – № 1; Л., 1977. – № 2; Л., 1979. – № 3; Л., 1982 – № 4.

18. Музыка советского балета: сб. статей. – М., 1962.

19. Слонимский Ю. Дидло. – Л., 1968.

20. Советский балетный театр. 1917–1967. – М., 1976.

21. Суриц Е. Хореографическое искусство двадцатых годов. – М., 1979.

22. Тихомиров В. Артист. Балетмейстер. Педагог. – М., 1971.

23. Чистякова В. Ролан Пети. – Л., 1977.

24. Эльяш Н. Образы танца. – М., 1970.

13. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ЛДУФК, кафедральна бібліотека.

2. Читальний зал ЛДУФК.

3. Всесвітня мережа інтернет.

